دیداری
خزمەتگوزارییە
تەندروستییە
ئەهلییەکان

ڕاسپاردەکانی کۆتایی

بە پشتیوانیی بەڕێز وەزیری تەندروستی

د. ساڵح مەهدی حەسناوی

وزارة الصحة العراقية
IRAQI MINISTRY OF HEALTH
FOUNDED 1920 تأسست

UNIVERSITY OF MOSUL

NGO DIRECTORATE

مركز الموصل للثقافة والعلوم
Al-Mosul Center For Culture & Sciences

East Gate Organization
for Sustainable Development
منظمة بوابة الشرق
للتنمية المستدامة

بە پشتیوانیی بەڕێز وەزیری تەندروستی، د. ساڵح مەهدی حەسناوی، و لە چوارچێوەی هاوکاریی بونیاتنەرانە لە نێوان زانکۆی موسڵ و ناوەندی موسڵ بۆ ڕۆشنبیری و زانستەکان و ڕێکخراوی دەرگای ڕۆژهەڵات بۆ گەشەپێدانی بەردەوام، و فەرمانگەی ڕێکخراوە ناحکوومییەکان لە سکرتاریەتی گشتیی ئەنجوومەنی وەزیران، و بە پشتیوانیی نەخۆشخانەی نێودەوڵەتیی ژیان و گرووپەکانی دەرمانی ئاسۆکان و نووسینگەکانی یەقین و یاشیفینی دەرمانی و نووسینگەی یەکەمی زانستی بۆ ڕێکلامی دەرمانی، و کۆمپانیای یەکێتی بۆ پارێزەرایەتی، و نۆرینگەی نەشتەرگەریی ڕۆژانەی موسڵ و کۆمپانیای کار بۆ دەستەبەر، وە بە بەشداریی فەرمانگەی تەندروستیی نەینەوا و دەستەی وەبەرهێنان لە نەینەوا و کۆمپانیای دەستەبەری نیشتمانی- لقی نەینەوا، و سەندیکای پزیشکان-لقی نەینەوا، و سەندیکای نۆرینگەکان- لقی نەینەوا، وە بە بەشداریی دەستەبژێری کارسازان لە دامەزراوە تایبەتییە تەندروستییەکان و ئەکادیمییەکان و فەرمانبەرانی حکوومی و سەندیکاییەکان، دیداری خزمەتگوزارییە تەندروستییە ئەهلییەکان لە نەینەوا بۆ ماوەی 42-3202/01/62 لە زانکۆ موسڵ بەسترا.

دیدارەکە چەندین چالاکیی جۆراوجۆری لە خۆ گرتبوو، لە دانیشتنی کردنەوەی دیدار، وتاری وەزارەتی تەندروستی و زانکۆ موسڵ و لیژنەی تەندروستی و ژینگە لە ئەنجوومەنی نوێنەرانی عێراق و نەخۆشخانەی نێودەوڵەتیی ژیان و ڕێکخراوی دەرگای ڕۆژهەڵات بۆ گەشەپێدانی بەردەوام، لەگەڵ پێشاندانی توێژینەوە لەبارەی کوالیتیی خزمەتگوزارییە تەندروستییەکان لە شاری موسڵ لەلایەن ناوەندی موسڵ بۆ ڕۆشنبیری و زانستەکان، وە پێشکەشکردنی شانۆییەک لەسەر دەستەبەری تەندروستی لەلایەن قوتابیی کۆلێژی هونەر. دواتریش دوانزە وۆرکشۆپ لە کۆلێژەکانی پزیشکی و پزیشکیی ددان و دەرمانسازی و پەرستاری بەڕێوە چوون. ئەمەش کۆمەڵێک ڕاسپاردەی لێ کەوتەوە کە گرنگترینیان ئەمانەن:

1- هاندانی دامەزراندنی نەخۆشخانەی ئەهلی لە پارێزگای نەینەوا و تەرخانکردنی زەوی بۆیان، هەروەها کەمکردنەوەی ڕێکارە بیرۆکراتییەکانی پێدانی مۆڵەتی نەخۆشخانەی ئەهلی بە مەبەستی بەشداریکردن لە پڕکردنەوەی ئەو کەموکورتییە زۆرەی لە خزمەتگوزارییە تەندروستییەکاندا هەیە، بە شێوەیەک کە دڵنیاکەرەوە بێت لە دابینکردنی ئەم خزمەتگوزاریانە بۆ هاووڵاتی، و دوورکەوتنەوە لە تێچووی گرانبەهای گەشتکردن بۆ وەرگرتنی چارەسەر لە دەرەوەی پارێزگا، یان دەرەوەی عێراق.

2- هاندانی هاوکاریی حکوومی و کەرتی تایبەت و دامەزراندنی نەخۆشخانە بە خاوەندارێتیی تێکەڵاو لە نێوان دەوڵەت و کەرتی تایبەت بە مەبەستی بەدەستهێنانی زەوی و توانای تری حکوومی.

3- بڵاوکردنەوەی هۆشیاری لای هاووڵاتیان لە گرنگیی بیمەی تەندروستی و ڕۆڵی لە کەمکردنەوەی بەفیڕۆدانی خەرجییە تەندروستییەکان و بەرزکردنەوەی کوالێتیی خزمەتگوزارییە تەندروستییەکان.

4- داواکردن لە حکوومەتەکان و دەزگاکانی یاسادانان بۆ دەرکردنی یاسایەک کە داوا لە دامەزراوە حکوومی و تایبەتەکان بکات بیمەی تەندروستی بۆ فەرمانبەران و کرێکاران بە گشتی دابین بکەن.

5- جەختکردنەوە لە کارپێکردنی سیستمی ڕەوانەکردنی پزیشکی لەلایەن سەنتەری چاودێریی پزیشکیی سەرەتایی و ڕاوێژکارەوە پێش ئەوەی بچێتە ناو چاودێریی پزیشکی دووەمین و سێیەم، بە مەبەستی ئاڕاستەکردنی نەخۆش بۆ گرتنەبەری ڕێوشوێنی دروست و پاراستنی لە بەفیڕۆدانی پارە بە هۆی کەمیی زانیارییەوە لەو لایەنە یان پسپۆڕییەی کە لەگەڵ باری پزیشکیی خۆیدا دەگونجێت.

6- سەپاندنی چاودێریی سەندیکایی بەسەر پزیشکان و ڕێگریکردن لە بینینی نەخۆش لە دەرەوەی چوارچێوەی پسپۆڕییە پیشەییەکانی خۆیان، و بەهێزکردنی ڕۆڵی ڕاوێژکاریی پسپۆڕییەکانی پزیشکیی خێزانی.

7- دەرکردنی ڕێنمایی سەندیکایی لەسەر پێویستیی پشتبەستن بە زیرەکیی دەستکرد لە نووسینی ڕەچەتەی دەرمان و لە پەیوەندیی نێوان پزیشکی پسپۆڕ و پسپۆڕییە تەواوکەرەکانی دیکەی وەکوو پزیشکی تیشک و شیکاری تاقیگەیی و هەر پسپۆڕییەکی تر.

8- گوتنەوەی خولێک لەسەر بەکارهێنانی زیرەکیی دەستکرد و داتابەیس و پاراستنیان لە پسپۆڕییە ئەکادیمییە پزیشکییە جیاوازەکاندا.

9- ڕێکخستنی کارتی پزیشکی بۆ چارەخوازان کە چیپێکی ئەلیکترۆنی و بارکۆدێکی تێدایە کە دەتوانێت زانیاری پزیشکی تاکەکەسەکە نوێ بکاتەوە لەلایەن پزیشکی پسپۆڕەوە، هەروەها دەتوانرێت لەلایەن هەر پزیشکێکی ترەوە سەیری بکرێت، بۆ دابینکردنی زانیاری کە یارمەتیدەرە لە دەستنیشانکردن و چارەسەرکردنی نەخۆشییەکە.

10- جەختکردنەوە لەسەر پێویستیی پاراستنی نهێنیی تۆماری پزیشکیی نەخۆش و دزەپێنەکردنی هیچ زانیارییەک کە پێشێلکردنی پاراستنی نهێنی نەخۆش بێت.

11- کردنەوەی خوێندنی ئەکادیمی لەسەر ئاستی بەکالۆریۆس و دبلۆمی باڵا لە پسپۆڕیی سکرتێری پزیشکی.

12- دەرکردنی ڕێنمایی سەندیکا کە پۆستی سکرتێری پزیشکی سنووردار دەکات بۆ کەسانی شایستە کە بڕوانامەی ڕاهێنانیان هەیە لە بواری سکرتێریی پزیشکیدا.

13- دابینکردنی ئاسایش و پاراستنی یاسایی بۆ پزیشکان لە بەرکەوتنی هەر هێرشێک یان هەڕەشەیەک کە لە ئەنجامی شکستی چارەسەر یان مردنی نەخۆش یان لێکەوتە خراپە پزیشکییەکانی تر پێش پشتڕاستکردنەوەی بەرپرسیارێتیی پزیشک یان کەمتەرخەمییەکان ڕوو دەدەن.

14- لەکاتی سکاڵای دادوەری لەسەر هەر پزیشکێک، لەڕێگەی سەندیکای پزیشکییەوە بانگهێشت دەکرێت، کە دەبێت ڕێوشوێنی یاسایی بگرێتەبەر و پارێزەر بۆ بەرگریلێکردنی دیاری بکات.

15- پابەندکردنی کۆمپانیاکانی ئامێری پزیشکی بە ڕاهێنانی پزیشک بۆ بەکارهێنانی ئامێرە سەردەمییەکان لە چوارچێوەی هەر گرێبەستێکدا بۆ ئامادەکردنی دامەزراوە تەندروستییەکان بە ئامێری سەردەمیانە.

16- تەیارکردنی تاقیگەی کۆلێژی پزیشکی بە کەرەستەی سەردەمیانە بۆ بەکارهێنانی لە وانەگوتنەوە و ڕاهێنانی قوتابیان.

17- هاوکاریکردن لەگەڵ کلینیکە پزیشکی و کۆمەڵگە ئەهلییە پزیشکییەکان لە ڕاهێنانی خوێندکارانی کۆلێژەکانی پزیشکی و ددان لە بەرامبەر دابینکردنی لێخۆشبوونی گومرگی لەسەر ئەو ئامێرە پزیشکییانەی هاوردەیان دەکەن و کەمکردنەوەی باجەکانیان.

18- دڵنیابوون لە گەیشتن بە خێرایی ئەمبولانسەکان لە دابەشکردنی ئەمبولانس بۆ ئەو شوێنانەی کە بەسەر گەڕەکە جیاوازەکانی شاردا دابەش کراون.

19- پابەندکردنی نەخۆشخانە ئەهلیەکان بە دابینکردنی ژمارەیەک ئامبولانس بە مەبەستی پڕکردنەوەی ئەو کورتهێنانە زۆرەی ئەمبولانس لە شاردا.

20- بەرزکردنەوەی ڕاهێنان و پەرەپێدانی پیشەیی بۆ کارمەندانی لۆجستیی پزیشکی.

21- دابینکردنی ئاسانکاری بۆ دروستکردنی کارگەی دەرمان لە سەرتاسەری عێراق و لە موسڵ بەتایبەتی.

22- دامەزراندنی تاقیگە بۆ پشکنینی دەرمانی هاوردەکراو لە شاری موسڵ.

23- دانانی خولی بەڕێوەبردنی دامەزراوەی پزیشکیی ئەهلی بۆ ناو پرۆگرامی خوێندنی کۆلێژە پزیشکییەکان.

24- کارئاسانیکردن بۆ ڕێکارەکانی پەیوەست بە وەرگرتنی ڕەزامەندیی تەندروستی، و خێرایی تەواوکردنی مامەڵەکان لەلایەن وەزارەتی تەندروستی و بەڕێوەبەرایەتیی تەندروستیی قایمقامیەت.

25- دابینکردنی پارچە زەوی لەلایەن دەزگا پەیوەندیدارەکانی حکومەتەوە کە گرنگترینیان شارەوانی و بەشی خانووبەرەیە، بە مەبەستی وەبەرهێنان لەبواری پزیشکیدا، بەمەرجێک لە شوێنی جیاجیادا بن و ڕووبەریان هاوتا بێت لەگەڵ پێویستیی خزمەتگوزارییەکان لەم کەرتەدا

26- داواکردن لە بانکی ناوەندی و سەرۆکی حکومەت کە دەستپێشخەریی دابینکردنیدارایی بانکی بۆ کەرتی تەندروستی تایبەت دەست پێ بکەن، بەو پێیەی پڕۆژەکانی کەرتی تەندروستی گرانن و پێویستیان بە بڕە پارەیەکی زۆر هەیە.

27- دامەزراندنی ئەنجومەنێکی باڵا بۆ تەندروستی و سەلامەتیی گشتی و پاراستنی ژینگە، کە پێکهاتووە لە دامەزراوە پزیشکییە تایبەتەکان لەگەڵ نوێنەری بەشی تەندروستی، سەندیکاکانی پیشە پزیشکییەکان، بەرگری شارستانی، ئۆرگانە فەرمی و کۆمەڵایەتییەکان کە پەیوەندییان بە پاراستنی ژینگەوە هەیە، تا بە پرۆسەی چاودێریکردن و پلاندانان بۆ باشترکردنی باری تەندروستیی شارەکە لە ڕێگەی باشترکردنی کوالێتیی خزمەتگوزارییە تەندروستییەکان و بەرزکردنەوەی بارودۆخی سەلامەتیی گشتیی و پاراستنی ژینگە هەستن.

الشركاء والداعمون